

Újabb mérföldkőhöz érkezett a nemek közötti egyenlőség megvalósulása az EU-ban: gyorsabb előrehaladást tapasztalunk?

Tíz évvel ezelőtt az EIGE bevezette a nemek közötti egyenlőség mutatóját, amely a nemek közötti egyenlőség helyzetét jelzi az EU-ban. A mutató minden értékelése során többé-kevésbé ugyanarra a következtetésre jutottak: ezen a téren csigalassúsággal halad az előrelépés. Az idei évben azonban **az index történetében az eddigi legnagyobb ugrás tapasztalható az átfogó pontszámban**: az EU a 100-ból 70,2 pontot ért el!

De mint mindig, e mögött a szám mögött sok minden rejlik – és a kép igen árnyalt.

„Az évek során az EU-nak sikerült előrelépést tennie a nemek közötti egyenlőség megvalósulása felé. Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal is, hogy ez nem elegendő, és az eredményeket meg kell szilárdítanunk. Jelenleg csak a mutatóban 80 feletti pontszámmal szereplő Svédország esetében figyelhető meg közeledés a nemek közötti egyenlőség megvalósulása felé. Svédország az EU népességének mindössze 2%-át képviseli. Mindig lesznek olyan kifogások, amelyek háttérbe szorítják a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos munkát. Nem engedhetjük, hogy ez megtörténjen. Most kell cselekednünk. Együtt, minden szinten. És meg kell ünnepelnünk az elért győzelmeket, akár mekkorák is legyenek. Így haladhatunk tovább három lépésből álló #3StepsForward programunk megvalósítása felé.” Carlien Scheele, az EIGE igazgatója

A 70,2 pont értékelése – nincs helye az önelégültségnek

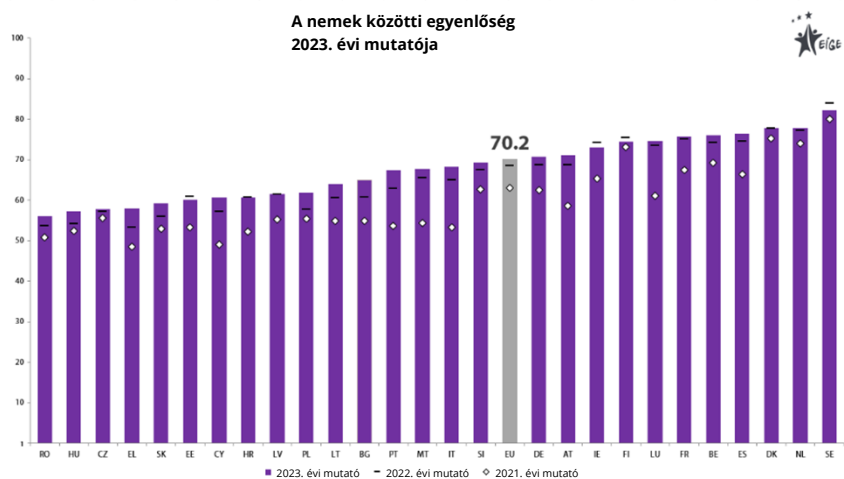
A legjobban teljesítő országok – például Svédország, Hollandia és Dánia – továbbra is előkelő helyen állnak a mutatón belül, ahogy azt már több mint egy évtizede teszik.

Ugyanakkor ebben az évben ezekben az országokban is vagy elakadt az előrehaladás, vagy kevesebb pontot értek el – amint az például Finnország vagy Franciaország esetében is látható. Ez egyértelműen azt mutatja, hogy az elért eredményeket nem lehet maguktól értetődőnek tekinteni, hanem az előrehaladás fenntartását célzó intézkedésekkel kell megszilárdítani és támogatni azokat.

A mutató másik végén olyan országokat látunk, mint Olaszország, Portugália, és Málta, amelyek az uniós átlag alatti pontszámaik ellenére jelentős javulást értek el a nemek közötti egyenlőség terén az elmúlt 10 évben. Amikor tehát az országok intézkedéseket vezetnek be, a fejlődés üteme felgyorsul.

Vegyük szemügyre alaposabban a változásokat

Az idő vonatkozásában a nem fizetett ápolási-gondozási feladatok ellátása még mindig egyenlőtlen a nők és a férfiak között

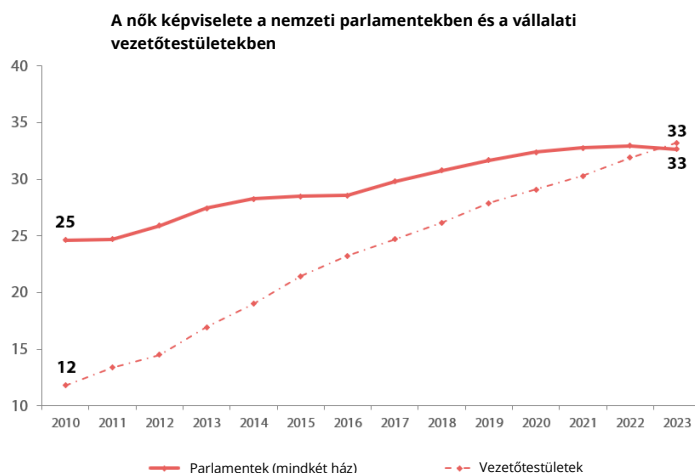

A nemek között az ápolás-gondozás terén fennálló egyenlőtlenség csökken. De nem azért, mert a férfiak több ápolási-gondozási feladatot vállalnának. A nők végeznek kevesebb ilyen munkát. A támogató-segítő eszközök és technológiák, a házhozzállítási szolgáltatások, illetve a nők nagyobb mértékű foglalkoztatottsága is hozzájárulhattak ehhez a változáshoz. A technológia azonban csak az ápolási-gondozási feladatok egy részének kiszervezésével tud hozzájárulni az előrelépéshez. A tényleges egyenlőség megvalósulásához strukturális változásokra lesz szükség – ahogy Claudia Goldin, a közgazdaságtan 2023-as Nobel-díjas professzora fogalmazott: „Soha nem lesz a nemek között egyenlőség, amíg nem valósul meg a párkapcsolati egyenlőség is”.

Döntéshozatali törekvések – előrelépés a vállalatok vezetőtestületeiben, de kevésbé a nemzeti parlamentekben

A nemzeti parlamentekben és a vállalatok vezetőtestületeiben részt vevő nők száma 10 év óta először 33%-on konvergál.

Jelentős változások csak jogszabályok bevezetése révén érhetők el. Nyolc uniós tagállamban a törvényben előírt kvóták segítettek áttörni az üvegplafont a vállalatoknál; ezzel nagyobb számú nő került vezető pozícióba, ami több innovációt, kreativitást és nagyobb termelékenységet hozott a vezetőtestületekbe. A vállalati vezetőtestületekben a nemek közötti egyensúlyról szóló, tavaly jóváhagyott irányelv remélhetőleg fenntartja a lendületet, és továbbgyűrűző hatásokat gyakorol más uniós tagállamokra.

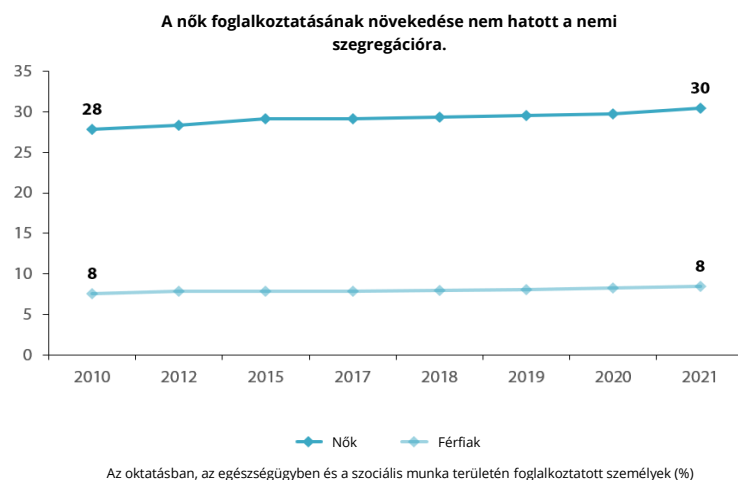

Most célzottabb fellépésre van szükség a parlamentekben, hogy felgyorsítsuk az előrehaladást a politikai szférában – különös tekintettel a 2024-es európai parlamenti választásokra.

Ahol további munka szükséges – a nemi szegregáció terén semmilyen előrelépés nem történt a munkaerőpiacon

A munka területén történtek előrelépések, különösen a rugalmas munkalehetőségek tekintetében. Meglepő azonban, hogy a munkaerőpiac ma is ugyanannyira szegregált, mint 10 évvel ezelőtt.

A zöld és digitális kettős átállás megvalósulásával egyre több új munkahely jön létre, ami átképzést és továbbképzést tesz szükségessé a munkaerőpiacon jelentkező új és változó igények kielégítése érdekében. A nők ebben nem vesznek részt olyan mértékben, mint lehetne. Lépésről lépésre zárkóznak fel a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (TTMM) területein rendelkezésre álló álláshelyek igényeihez, de a férfiak

aránya az oktatás, egészségügy és szociális ellátás terén nem változik. A zöld átállás nemcsak a TTMM-készségek iránt teremt keresletet, hanem új igényeket hoz létre az ápolási-gondozási ágazatban is, ahol munkaerőhiány áll fenn.

Messze vagyunk még a céltól?

A nemek közötti egyenlőség idei évi mutatója szerint lehetséges előrelépést elérni, de az eredmények nem szilárdulnak meg, ha nem támogatják őket különféle intézkedések az élet minden területén, az EU valamennyi tagállamában. Munkánk itt még nem ér véget. Ennél tovább kell lépnünk. A teljes egyenlőség eléréséhez interszekcionális szemléletmódra van szükség – különösen az éghajlatváltozás terén, ahol különböző egyének és csoportok tapasztalják a nemek közötti egyenlőtlenégeket. Minden változáshoz a tudás vezet!

Ide kattintva többet is megtudhat a nemek közötti egyenlőség mutatójáról. [link: <https://eige.europa.eu/gender-equality-index>]

A nemek közötti egyenlőségi 2023. évi mutatójáról szóló jelentés itt olvasható [link: <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2023-towards-green-transition-transport-and-energy>]

Tudjon meg többet az EIGE #3StepsForward programjáról a zöld és a nemek közötti egyenlőséget biztosító Európáért [link: <https://eige.europa.eu/newsroom/green-deal-and-gender-equality>] [<https://eige.europa.eu/newsroom/green-deal-and-gender-equality>]

Itt tekintheti meg az országprofilokat [link: <https://eige.europa.eu/sites/default/files/2023countryfactsheets.zip>]